

Reconstrueixen el relat inèdit de la postguerra al Port de la Selva

L'autor del llibre, Vicenç Relats explica que no ha volgut furgar 'perquè més o menys, tothom és víctima'

El periodista i autor de la investigació, Vicenç Relats

CRISTINA VILÀL 'estiu del 2013, el periodista Vicenç Relats presentava 'El Port de la Selva sota les bombes', un llibre on sortí a la llum l'abast dels intensos bombardejos a què fou sotmès el poble, 110 tones en pocs dies. Arran d'aquella investigació, Relats va seguir estirant el fil de testimonis que visqueren la postguerra i les conseqüències brutals del feixisme descobrint fets insòlits sobre la colònia militar o la presència del general Baturone. Això ha generat un segon llibre, 'El Port de la Selva després de les

bombes', presentat dissabte passat a l'Espai del Port davant un nodrit auditori. Entre el públic, la Valerie, néta del tinent d'alcalde republicà Leandre Esparoner, qui s'exilà a França, i a qui l'alcalde, Josep Maria Cervera, li regalà una foto antiga del Port amb un poema de Sagarra.

El Port de la Selva va ser declarat zona devastada i, durant molts anys, zona de guerra. Això comportava que no es poguessin fer construccions noves "i això li va limitar les possibilitats". Quelcom sorprenent del que parla Relats són els campaments de sapadors i per a reclutes que s'instal·laren en uns terrenys propers a la carretera de la Selva de Mar, des de finals dels anys quaranta i fins a primers dels anys seixanta. Aquests campaments van suposar també una important font d'ingressos per als veïns que els proveïen de serveis "en un moment en que la pesca no donava de si". També, en el llibre, l'autor parla de la figura del general Baturone, governador militar de la província, qui estableix la residència al poble. "Era un habitual del Café de la Marina, li agradava molt viure al poble", diu Relats.

Allò que es constata a El Port de la Selva després de les bombes és la voluntat de l'autor de retre homenatges. Vicenç Relats no només recupera les biografies dels sis morts després de la guerra, si no que centra la mirada en dues vides: la del soldat Sebastià Falcó i Falcó, mort al front, i la de la Caritat Costa i Galí, un dels testimonis del llibre que precedí aquest i que morí fa pocs mesos, a punt de fer els cent anys.

Relats afegeix, en aquesta entrevista, algunes dades interessants.

Diu que el Port és un cas significatiu de postguerra. Per què?

Perquè s'hi reuneix tot: és el poble més bombardejat, hi ha una gran quantitat d'exilats i molts processos i causes oberts, és envaït per l'exèrcit, que s'hi instal·la amb un general al capdavant.

Va marxar molta gent del Port?

Molta, de fet, entre l'exili i l'emigració econòmica, el poble va quedar molt despoblat.

Quan va trobar els papers de Sebastià Falcó, què va sentir?

Em va commoure. Aquest xicot mor el 31 de desembre del 1938, tres mesos després d'escriure això que reproduïm. D'ençà que en sóc dipositari, volia donar a conèixer aquests documents. Tenia voluntat testamentària.

Li ha estat difícil parlar d'aquests temes? A molts llocs la gent no vol parlar-ne gaire.

Aquest llibre té una voluntat constructiva. Jo no furgo gens perquè, més o menys, tothom és víctima. En tot el llibre només he identificat un delator, en Juan Cervera Cané, el Torquemada.

És un llibre històric que restava pendent de fer-se.

Quan mires tots els llibres del Port que s'han fet, tot això no s'havia explicat i aquests fets són brutals. En aquest llibre, hi he posat l'ànima.

Font del document:

http://www.emporda.info/cultura/2016/10/27/reconstrueixen-relat-inedit-postguerra-al/333959.html?utm_source=rss